Praktilised juhised dialoogiringi läbiviijale

Dialoogiringid Eesti eri paigus – „Kuidas ma hakkama saan?“ 24.03 ja 29.04 või sobival päeval selles vahemikus

Meil on hea meel, et oled valmis kokku kutsuma dialoogiringi, harjutama dialoogi pidamist ning looma toetavat aruteluruumi. Siin on mõned juhised ja soovitused dialoogiringi korraldamiseks, mida võid vastavalt oma vajadustele kasutada.
Lisatud viited materjalidele leiad Eesti Koostöö Kogu lehelt - TOETAVAD MATERJALID.

Sammud dialoogiringi läbiviimiseks

Samm 1: Tee teadlik otsus ise dialoogiring kokku kutsuda

- Dialoogiring on kahe-kolmetunnine lihtsa struktuuri, põhimõtete ja kokkulepetega arutelu.
- Läbiviijana saad ise otsustada, keda dialoogiringi osalema kutsud.
- Dialoogiringi eesmärk on luua turvaline ja lugupidav aruteluruum, kus inimesed saavad jagada **oma kogemusi ja tundeid seoses praeguse julgeolekuolukorraga**. Keskmes on kuulamine ja mõistmine, et paremini aru saada, kuidas geopoliitilised pinged mõjutavad inimeste igapäevaelu ja turvatunnet Eestis.
- Turvalise ja kaasava arutelu tagamiseks on soovitatav osalejate arv füüsilisel kohtumisel **3–12 inimest** ning virtuaalses dialoogiringis **3–8 inimes**t. Lisaks dialoogi läbiviija ja märkmete tegija.
- Registreeri **oma dialoogiring** Eesti Koostöö Kogu lehel.
- Registreerimisel anna võimalusel märku, kas dialoogiring on kõigile huvilistele avatud või korraldad dialoogi kinnisena kindlale sihtgrupile.
- Toimuvate dialoogiringide info koondub virtuaalsele kaardile.

NB! Kõikidest täpsustustest saad jooksvalt märku and e-posti teel: piret@kogu.ee.

Samm 2. Osale võimalusel mõnel ettevalmistaval koolitusel

- Koolitusel osalemine on võimalus dialoogioskuste omandamiseks või täiendamiseks.
- Koolitusel osalemine on soovituslik. Juhendmaterjalide abil saad dialoogiringi läbiviimisega iseseisvalt hakkama.

TUTVU KOOLITUSKALENDRIGA

Samm 3: Kaardista sihtrühm

- Mõtle, keda soovid dialoogiringi kutsuda.
- Sihtgrupp võib olla organisatsiooni või ettevõtte sisene, mõni võrgustik, erialaliit või kogukond, mitmesugused huvigrupid või sõpruskond.

Samm 4. Tee korralduslikud sammud

- Kavanda dialoogiringi toimumise kuupäev ja kellaaeg. **Selleks võib olla 24. märts või 29. aprill või endale sobiv aeg selles vahemikus.**
- Leia sobiv vaikne ruum, kus on võimalik paigutada toolid ringi. Vajadusel võta ühendust mõne läheduses oleva kohtumispaigaga, mida saab hõlpsalt avalikeks üritusteks kasutada, nt raamatukogu, seltsimaja, muuseum jne.
- Leia märkmetegija, et saaksid ise keskenduda dialoogi pidamisele ja turvalise ruumi loomisele.

Samm 5. Kutsu osalejad

- Kutse häälestab inimesi dialoogiringis osalemiseks. Võta aega inimeste kutsumiseks. Mida isiklikum on kutse, seda suurem on tõenäosus, et inimesed osalevad.
- Oleme sinu töö hõlbustamiseks koostanud mõned kutse näidised, mida soovi korral kasuta.
- Katseta inimeste kutsumiseks eri viise, nt saada isiklikud kutsed, pane kutse ajalehte, inimeste postkastidesse või töölaudadele.
- Selleks, et inimestel oleks kerge otsustada osalemise kasuks, on soovitav kutsed aegsasti välja saata. Hea tava on alustada kutsumist hiljemalt üks kuu enne dialoogiringi toimumist.
- Mõtle läbi registreerimine, kas see toimub registreerimislingi kaudu või näiteks e-posti teel. Märgi kutsesse registreerimise tähtaeg vähemalt viis päeva enne dialoogi, et saaksid aru, kas pead saatma täiendavaid kutseid, meeldetuletuse, helistama või laiendama kutsutute rühma.

- Saada registreerunutele kinnitussõnum, milles on üksikasjalikumad juhised osalemiseks ja palve teavitada, kui nad mingil põhjusel osaleda ei saa.

Kindlasti küsitakse sinu käest, miks peaks dialoogiringis osalema? Iga inimese motivatsioon on erinev. Siin on mõned näited inimestelt, kes on varem dialoogiringis osalenud:

- *Mul on võimalus oma mõtteid välja öelda ning olla kuulatud nii, et keegi mind ei kritiseeri.*
- *Minu hääl on väärt, et olla kuuldud!*
- *Saan olla osa oma elukeskkonna mõjutamisest.*
- *See on koht arvamuste jagamiseks ja kogumiseks.*
- *Saan päriselt kuulata teisi inimesi ning rääkida, mis oluline tundub.*
- *See on minu võimalus olla Eesti ühiskonnas arutelukultuuri arendaja.*

KUTSETE PÕHJAD (word)
KUTSETE PÕHJAD (pdf)

Samm 6: Valmista end ette

- Ettevalmistuse käigus mõtle läbi dialoogiringi ülesehitus ja võimalused usaldusliku õhkkonna loomiseks.
- Räägi märkmetegijaga tema rollist.
- Uuri arutlusel oleva teema "Kuidas ma hakkama saan?" kohta lisa teemapõhiseid artikleid lugedes või saateid vaadates, näiteks telesaade "Psühho", teine osa (https://jupiter.err.ee/1609876793/psuhho)
- Dialoogiringi pidamise juhend aitab sul dialoogi planeerida ja läbi viia. See on sind toetav materjal, mida ei ole vaja osalejatega jagada. Kohanda juhendit vastavalt oma vajadustele ja stiilile ning võta kohtumisele kaasa.

DIALOOGIRINGI LÄBIVIIMISE JUHEND (pptx)
DIALOOGIRINGI LÄBIVIIMISE JUHEND (PDF)

Sissejuhatus teemasse

Sissejuhatus aitab häälestuda arutelu teemale. Võid kasutada allpool olevat teksti või mõnda artiklit, uudist, uurimust, luuletust või muud materjali, mis dialoogiringi teemaga haakub.
Sissejuhatava teksti võid koos kinnituskirjaga osalejatele saata, et nad oleksid kohtumisele saabudes teemale häälestunud.

> *Dialoogiringide eesmärk on luua turvaline ja lugupidav aruteluruum, kus inimesed saavad jagada oma kogemusi ja tundeid seoses praeguse*

julgeolekuolukorraga. Keskmes on kuulamine ja mõistmine, et paremini aru saada, kuidas geopoliitilised pinged mõjutavad meie igapäevaelu ja turvatunnet Eestis.

Koos arutlemine toetab inimeste vaimset heaolu ja kogukondlikku vastupidavust, pakkudes võimalust olla kuuldud ja kuulata teisi. See aitab tugevdada usaldust, vähendada eraldatuse tunnet ning arendada oskust keerulistel teemadel vestelda. Nii kujundame arutelukultuuri, kus erinevad kogemused ja vaatenurgad saavad kõlada kõrvuti.

Algatus toimub samaaegselt mitmes riigis. Sarnaseid arutelusid peetakse Soomes, Lätis, Leedus, Norras ja Poolas, kus dialoogi kaudu otsitakse viise inimeste ja kogukondade vastupidavuse toetamiseks ning ühiskondliku sidususe hoidmiseks ebakindlal ajal.

Hea dialoogi tava

- Turvalist ruumi aitavad luua põhimõtted. Need võiks olla dialoogi ajal kõigile nähtavad. Näiteks kirjuta või võimalusel trüki välja ja aseta dialoogiringi keskele.
- Põhimõtted on: **Jaga** oma mõtteid ja kogemusi. **Kuula** avatud meelega ja püüa mitte vahele segada. **Austa** erinevaid osalejaid. **Loo seoseid** teiste poolt jagatuga. **Esita küsimusi**, et paremini mõista. **Uuri** ka uut ja tundmatut.
- ***Kujundatud põhimõtted leiad Eesti Koostöö Kogu kodulehel.***

Juhised märkmetegijale

- Märkmetegija ülesanne on kirjutada võimalikult täpselt üles, mida inimesed ütlevad, ilma tõlgendamata ja kirjutamata ühegi inimese nime.
- Hea on märkmed talletada kohe arvutisse, näiteks punktidena üksteise alla. Käsikirjaliste märkmete puhul kirjuta see hiljem arvutisse ümber.
- Mida täpsemad on ülestähendused, seda kasulikumad on need üldise kokkuvõtte tegemisel. Dialoogiringi sissejuhatuses on hea öelda, kuidas ja mis eesmärgil märkmeid kasutatakse.
- Juhul, kui märkmetegija on kasutanud AI abi, siis tuleb kontrollida, et tekst on loetav, tõene ja arusaadav. AI-abistatud programmid sageli moonutavad vestlust, võivad moodustada väljamõeldud lauseid või jagada kõne osadeks, nii et seda ei ole võimalik mõista.

Samm 7. Vii läbi

- Varu aega ruumi seadmisele, inimeste vastuvõtmisele ja väljajuhatamisele.
- Loo võimalus avatult ja lugupidavalt dialoogiringi teemat uurida.
- Kuula osalejaid, jaga oma vaatenurki ja kogemust, esita toetavaid küsimusi.
- Võimalda igaühel saada sõna. Kui märkmetegijale sobib, anna ka talle sõna.
- Täna kõiki ja soovi head koduteed.

Samm 8. Edasta märkmed

- Palun täida aruandevorm kohe pärast dialoogi ja lisa märkmed Wordi dokumendina eesti, inglise või vene keeles. See on oluline, et Tartu Ülikooli teadlased saaksid kokkuvõtte koostamisega aegsasti alustada.
- Kui võimalik, saada meile foto osalejatest dialoogiringis või foto tühjast tooliringist. Inimestega foto puhul tee enne osalejatega kokkulepe foto edastamiseks. Kasutame fotosid kokkuvõtte illustreerimiseks ja meediakajastuses.
- ***Aruandevormi leiad Eesti Koostöö Kogu kodulehel.***

Kommunikatsioon

- Sotsiaalmeedias postitades lähtu **SOTSIAALMEEDIA POSTITUSTE JUHENDIST.** Sotsiaalmeedia postituse põhjad leiad **SIIT.**

Täiendavad materjalid

- Lisaks koolitusel osalemisele aitab dialoogiringiks ette valmistada tutvumine erinevate dialoogi pidamise meetoditega. Näiteks:

a. Dialoog. Viljakate vestluste pidamise kunst ja praktika. Praktiline juhend. Eesti Koostöö Kogu. **Tutvu juhendiga.**
b. Dialoogiringide elluviimisel toetume Soomes korraldatud üleriigiliste dialoogide kogemusele. Uuri lisa: **https://kansallisetdialogit.fi/**
c. Arutelu juhtimise kaardid/Timeout. Uuri lisa: https://www.timeoutdialogue.fi/

- ***Eestikeelsed dialoogikaardid leiad kogu lehelt.***

Muu oluline

- Virtuaalse dialoogiringi korraldamise puhul kontrolli ja katseta eelnevalt platvormi, mida kasutad. Läbiproovitud tehnoloogilised lahendused aitavad sul veebiruumis turvalist ja avatud õhkkonda hoida.
- Dialoogiringi läbiviijana ja korraldajana võid saada mõtteid ja ideid oma tööks. Märkmete põhjal võid koostada oma tegevuste juhtimiseks lühema kokkuvõte.
- Küsimuste korral pöördu julgelt piret@kogu.ee.

Soovime sulle viljakaid kohtumisi!

Algatust viib ellu **SA Eesti Koostöö Kogu koostöös Tartu Ülikooli ja Riigikantseleiga**. Projekti rahastab: **Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis**.

KO GU Eesti Koostöö Kogu

Põhjamaade Ministrite Nõukogu esindus Eestis